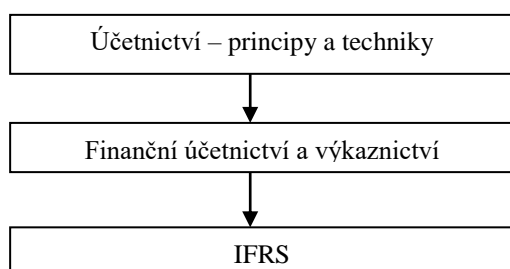

FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ A VÝKAZNICTVÍ (zkouška č. 6)

Cíl předmětu

Zkouška Finanční účetnictví a výkaznictví navazuje na zkoušku Účetnictví – principy a techniky a prohlubuje znalosti pro tuto předchozí zkoušku předepsané s cílem otestovat schopnost adeptů sestavit účetní závěrku v souladu s českými účetními předpisy a ověřit pochopení vazeb mezi jednotlivými výkazy, resp. částmi účetní závěrky. Zároveň rozšiřuje tyto znalosti a dovednosti o vybrané oblasti Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) s cílem analyzovat vyplývající rozdíly. Adepti zkoušky by měli vedle účetních pravidel aplikovaných na individuální účetní jednotku pochopit koncepci konsolidované účetní závěrky se zaměřením na sestavení jednoduché konsolidované rozvahy a provést finanční analýzu založenou na informacích z účetní závěrky.

Návaznost předmětu FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ A VÝKAZNICTVÍ na ostatní předměty

SYLABUS

Obsah zkoušky Finanční účetnictví a výkaznictví vychází ze skutečnosti, že adepti zkoušky již plně znají pravidla českých účetních předpisů pro podnikatele, a tuto znalost adeptů rozšiřuje o vybraná pravidla Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. S ohledem na postupně se rozšiřující povinnosti a možnosti aplikování IFRS českými podniky je výběr IFRS, jakožto světově uznávaných účetních pravidel, logický. Absolvent prvního stupně certifikace by měl být schopen rozlišovat mezi českými účetními předpisy a IFRS, měl by mít představu o koncepci IFRS, o podobě účetní závěrky a o vybraných pravidlech zahrnutých do zkoušky. Tato pravidla by měl být adept také schopen srovnat s českými účetními předpisy a identifikovat rozdíly či shody, které mezi systémy existují.

1. KONCEPČNÍ VÝCHODISKA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY SESTAVENÉ DLE IFRS

- 1.1. IFRS jakožto koncept světově uznávaných účetních pravidel (PŘ)
- 1.1.1. Představení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve srovnání s českými účetními předpisy – zdroje pravidel IFRS v konfrontaci s uspořádáním českých účetních předpisů
 - 1.1.2. Uživatelé účetních informací založených na pravidlech IFRS vs. českých účetních předpisech – podniky aplikující povinně/dobrovolně IFRS, uživatelé účetních výkazů sestavených dle IFRS – koncepční cíl výkaznictví dle IFRS
 - 1.1.3. Použití pravidel IFRS ve světě s bližším zaměřením na území Evropské unie a České republiky (provázanost pravidel IFRS a českých účetních předpisů)
 - 1.1.4. IFRS pro malé a střední podniky – informativní představení
(*primární zdroje pravidel: Koncepční rámec, IAS 8*)
- 1.2. Koncepce účetní závěrky a jejích složek (ZN)
- 1.2.1. Cíl a smysl informací poskytovaných v účetní závěrce
 - 1.2.2. Kvalitativní charakteristiky informací prezentovaných v účetní závěrce

- 1.2.3. Obecná pravidla platná pro sestavení účetní závěrky (předpoklad trvání podniku a akruálnost, princip významnosti, agregace, kompenzace a konzistence prezentovaných informací)
- 1.2.4. Prvky účetního výkaznictví a jejich zobrazení v jednotlivých složkách účetní závěrky
- 1.2.5. Výkaz finanční situace (Rozvaha) – aktiva x závazky x vlastní kapitál
- 1.2.6. Výkaz výsledku hospodaření a ostatního úplného výsledku – výnosy x náklady
- 1.2.7. Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu – investice vlastníků x distribuce vlastníků
- 1.2.8. Výkaz peněžních toků (cash flow)

(primární zdroje pravidel: Koncepční rámeček, IAS 1, IAS 7, IAS 8)

2. VYBRANÁ PRAVIDLA IFRS A JEJICH KONFRONTACE S ČESKÝMI ÚČETNÍMI PŘEDPISY

2.1. Dlouhodobá hmotná aktiva (ZN)

- 2.1.1. Klasifikace hmotných aktiv s ohledem na jejich prezentaci v účetních výkazech
- 2.1.2. Pozemky, budovy a zařízení
 - 2.1.2.1. Způsoby pořízení a související prvotní ocenění
 - Způsoby pořízení vč. identifikace komponent hmotných aktiv
 - Pořízení s uvážením odložených úhrad pořizovací ceny, pořízení aktiv na splátky
 - Výpůjční náklady jako složka prvotního ocenění dlouhodobých hmotných aktiv
 - Očekávané výdaje na likvidaci hmotných aktiv a jejich vliv na jejich prvotní ocenění
 - Pořízení hmotných aktiv v cizí měně
 - Financování nákupu dlouhodobých aktiv dotacemi
 - 2.1.2.2. Oceňování hmotných aktiv po dobu použitelnosti
 - Model pořizovacích nákladů vs. model přecenění,
 - Výdaje vynaložené v souvislosti s aktivem po dobu jeho použitelnosti (opravy, vylepšení, rozšíření apod.)
 - 2.1.2.3. Testování účetní hodnoty pozemků, budov a zařízení
 - Důvody testování, indikátory snížení hodnoty aktiv
 - Zpětně získatelná částka a její určení
 - 2.1.2.4. Vyřazení pozemků, budov a zařízení

(primární zdroje pravidel: IAS 16, IAS 21, IAS 23, IAS 20, IAS 36, IAS 37, IAS 40)

2.1.3. Investice do nemovitostí

- 2.1.3.1. Vymezení a ilustrace možných situací
- 2.1.3.2. Prvotní ocenění ve výši pořizovacích nákladů
- 2.1.3.3. Následné ocenění reálnou hodnotou s přeceněním do výsledku
- 2.1.3.4. Reklasifikace nemovitosti při změně jejího užití
- 2.1.3.5. Výnosy z pronájmu nemovitostí (operativní leasing)

(primární zdroje pravidel: IAS 40, IFRS 16)

- 2.2. Dlouhodobá nehmotná aktiva (ZN)
- 2.2.1. Nehmotná aktiva a kritéria jejich uznatelnosti v účetních výkazech
 - 2.2.2. Pořízení nehmotných aktiv a jejich ocenění k datu pořízení
 - 2.2.3. Oceňování nehmotných aktiv po dobu použitelnosti
 - Model pořizovacích nákladů vs. model přecenění
 - Rozlišení nehmotných aktiv s konečnou a neurčitelnou dobou použitelnosti
 - 2.2.4. Testování účetní hodnoty nehmotných aktiv
 - 2.2.5. Vyřazení nehmotných aktiv
 - 2.2.6. Výdaje na výzkum a vývoj a jejich vymezení a ocenění v účetních výkazech
(*primární zdroje pravidel: IAS 36, IAS 38*)
- 2.3. Leasing v účetní závěrce nájemce (ZN)
- 2.3.1. Vymezení leasingové smlouvy a odlišení od servisní smlouvy
 - 2.3.2. Koncept práva k užívání a jeho ocenění, ocenění závazku z leasingových plateb
 - 2.3.3. Krátkodobý leasing a leasing aktiv s nízkou hodnotou
 - 2.3.4. Modifikace leasingových smluv a jejich dopad na účetní závěrku
(*primární zdroje pravidel: IFRS 16*)
- 2.4. Zásoby obchodního a výrobního podniku (ZN)
- 2.4.1. Vymezení zásob a jejich klasifikace
 - 2.4.2. Pořízení zásob a jejich ocenění k datu pořízení
 - Zásoby v obchodním podniku (zboží)
 - Zásoby ve výrobním podniku (materiál, nedokončená výroba a hotové výrobky)
 - 2.4.3. Oceňování zásob po dobu držby a užití
 - Koncepce oceňování v nižší hodnotě z pořizovací ceny a čisté realizovatelné hodnoty
 - Nákladové vzorce a jejich vliv na vyčíslení pořizovacích nákladů po dobu držby zásob
 - Čistá realizovatelná hodnota a její srovnání sází pořizovacích nákladů
 - 2.4.4. Uznání nákladů ve výsledku z titulu zásob – prodej zásob x snížení hodnoty zásob – prezentace ve výsledku s druhovým a účelovým členěním nákladů
(*primární zdroje pravidel: IAS 2*)
- 2.5. Výnosy ze smluv se zákazníky (z prodeje zboží a výrobků, z poskytovaných služeb) (ZN)
- 2.5.1. Vymezení výnosů plynoucích z hlavní výdělečné činnosti – prodej zboží/výrobků a poskytování služeb
 - 2.5.2. Pětistupňový model zachycení výnosů ze smluv se zákazníky
 - 2.5.2.1. Identifikace smlouvy
 - 2.5.2.2. Identifikace povinností plnit
 - 2.5.2.3. Ocenění transakční ceny
 - 2.5.2.4. Alokace transakční ceny na povinnosti plnit
 - 2.5.2.5. Okamžik zachycení výnosu ve výsledku hospodaření

2.5.3. Počáteční náklady související se smlouvou se zákazníkem

2.5.3.1. Náklady na získání smlouvy

2.5.3.2. Náklady na zahájení realizace smlouvy se zákazníky

(primární zdroje pravidel: IFRS 15)

2.6. Pohledávky a závazky z obchodních vztahů (ZN)

2.6.1. Klasifikace pohledávek a závazků (definice finančních aktiv a finančních závazků)

2.6.2. Pohledávky z obchodních vztahů a jejich provázanost na výnosy z hlavní činnosti

2.6.3. Závazky z obchodních vztahů a jejich provázanost na nákupy

2.6.4. Oceňování pohledávek a závazků z obchodních vztahů na bázi reálné hodnoty

2.6.5. Prezentace pohledávek a závazků z obchodních vztahů v účetních výkazech

2.6.6. Specifické oblasti: zálohové platby přijaté a poskytnuté, pohledávky a závazky z obchodních vztahů v cizí měně, dlouhodobé zůstatky

(primární zdroje pravidel: IAS 32, IFRS 9, IAS 21)

2.7. Zaměstnanecké požitky (PŘ)

2.7.1. Kategorie zaměstnaneckých požitků a z nich vyplývající závazky vůči zaměstnancům

2.7.2. Princip účtování a ocenění závazků vůči zaměstnancům z titulu zaměstnaneckých požitků

2.7.3. Krátkodobé závazky vůči zaměstnancům (mzdy a pojištění, podíly na zisku, nepeněžní požitky, dovolená, nemocenská)

2.7.4. Závazky vůči zaměstnancům z titulu předčasného ukončení pracovního poměru (odstupné, odchodné)

(primární zdroje pravidel: IAS 19)

2.8. Rezervy a podmíněné položky (ZN)

2.8.1. Povinnosti podniku a jejich zobrazení v podobě podmíněného závazku, příslibu, rezervy nebo závazku

2.8.2. Ocenění rezerv na bázi současné hodnoty a jejich uznání v účetních výkazech

2.8.3. Ilustrativní příklady rezerv a jejich zachycení – rezervy na záruční opravy, rezervy na soudní a jiné spory, rezervy na ztrátové kontrakty, rezervy na likvidaci a vyřazení dlouhodobých aktiv

*(primární zdroje pravidel: IAS 37)***3. KONCEPCE KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY SESTAVENÉ DLE IFRS (ZN)**

3.1. Postavení konsolidované účetní závěrky v účetním výkaznictvím založeném na IFRS

3.2. Rozdíly v koncepci konsolidované účetní závěrky mezi IFRS a českými účetními předpisy

3.3. Vymezení skupiny (konsolidačního celku) – mateřský vs. dceřiný podnik

3.4. Počátek konsolidace

3.4.1. Pořízení dceřiného podniku vs. založení dceřiného podniku

3.4.2. Identifikace nabývaných čistých aktiv, výpočet goodwillu a ocenění nekontrolních podílů

- 3.5. Konsolidační postupy při sestavení konsolidovaného výkazu finanční situace (rozvahy) – uvážení jednoúrovňové konsolidace a jednorázového nákupu podílu v dceřiném podniku
(primární zdroje pravidel: Konceptní rámec, IFRS 3, IFRS 10, IAS 27, české účetní předpisy)

4. ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE ČESKÝCH ÚČETNÍCH PŘEDPISŮ (KZ)

- 4.1. Obecná pravidla pro zpracování účetní závěrky
- 4.1.1. Rozdělení účetních jednotek, obsah a rozsah účetní závěrky
 - 4.1.2. Druhy účetních závěrek
 - 4.1.3. Konsolidovaná účetní závěrka
 - 4.1.4. Zásady pro sestavení účetní závěrky
 - 4.1.5. Vlastnosti informací účetní závěrky
 - 4.1.6. Povinnosti související s účetní závěrkou
- 4.2. Uzávěrkové operace
- 4.2.1. Inventarizace
 - 4.2.2. Oceňování
 - 4.2.3. Časové rozlišení, dohadné položky
 - 4.2.4. Daně z příjmů
- 4.3. Přeměny obchodních společností a družstev
- 4.4. Obsahové vymezení jednotlivých částí účetní závěrky – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu, příloha
- 4.5. Zpracování účetních výkazů – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu
- 4.6. Srovnání účetní závěrky dle českých účetních předpisů s vybranými pravidly IFRS (uvedenými v předchozích bodech sylabu)

Pozn.: Body 4.1. – 4.6. nezbytně vyžadují komplexní znalost v rozsahu zkoušky Účetnictví principy a techniky.

5. AUDIT ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (PŘ)

- 5.1. Cíle auditu
- 5.2. Obsah auditorské zprávy
- 5.3. Povinnost auditu účetní závěrky

6. FINANČNÍ ANALÝZA

- 6.1. Předmět, účel a zdroje finanční analýzy (PŘ)
- Historie vzniku finanční analýzy
 - Pojem finančního zdraví podniku
 - Zdroje informací pro finanční analýzu
 - Omezení vypovídací schopnosti účetních informací
 - Vyhodnocení významnosti zdrojů pro finanční analýzu
- 6.2. Metody finanční analýzy (PŘ)
- Fundamentální a technická analýza
 - Elementární metody

- Úprava účetních výkazů pro potřeby analýzy
 - Analýza extenzivních ukazatelů
- 6.3. Přístup finanční analýzy orientovaný na externí uživatele účetních informací (KZ)
- Platební schopnost podniku a analýza pracovního kapitálu
 - Analýza výsledku hospodaření a ukazatele rentability
 - Finanční stabilita podniku a analýzy finanční páky
 - Ukazatele aktivity
 - Ukazatele na bázi cash flow
 - DU pont pyramidový rozklad ukazatelů
- 6.4. Přístup finanční analýzy orientovaný na potřeby mezipodnikové komparace ekonomické výkonnosti (KZ)
- Kapacita samofinancování
 - Pracovní kapitál ve funkčním a finančním pojetí
 - Analýza různých úrovní výsledku hospodaření
 - Poměrové ukazatele

Užité zkratky

(PŘ) – očekává se obecná znalost pojmů, přehled o problematice a schopnost využít tyto znalosti pro celkové ovládnutí předmětného učiva.

(ZN) – očekává se základní znalost a schopnost aplikovat poznatky na praktických příkladech.

(KZ) – očekává se komplexní a hluboká znalost včetně schopnosti zpracovat příklady a případové studie simulující praxi.

Doporučení pro zpracování zkuškového zadání včetně bodového bonusu

10 testových otázek	10 bodů
2 až 4 strukturované příklady a úlohy	40 bodů
2 příklady po 25 bodech	50 bodů

(pozn.: jeden z příkladů zaměřen na oblast finanční analýzy nebo výkazu peněžních toků dle českých účetních předpisů a druhý příklad zaměřen na zpracování vybraných částí účetní závěrky, výkazů a přílohy podle českých účetních předpisů, ovšem s možností zahrnout podotázku či úkol na rozdíly mezi českými účetními předpisy a IFRS)

Doporučená literatura

Přehled doporučené literatury, která je průběžně aktualizována, je uveden na webových stránkách ICU www.icu-praha.cz v rubrice Certifikace – zkoušky (horní výběrové menu).

Pozn.: ICU si vyhrazuje právo upravit příp. doplnit sylabus a doporučenou literaturu.